

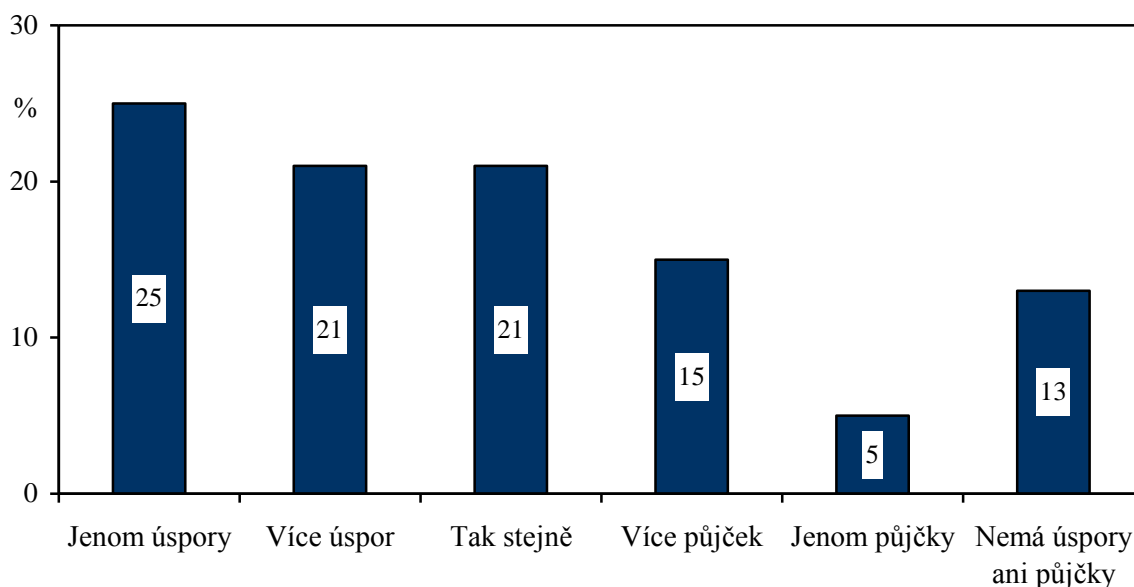
JAK HOSPODAŘÍ ČESKÉ DOMÁCNOSTI

Téměř polovina dotázaných občanů (46 %) je z hlediska úspor a půjček „v plusu“, třetina (34 %) má bilanci vyrovnanou a pětina domácností (20 %) je „v mínusu“. Z nabídky finančních investic lidé nejčastěji využívají penzijní připojištění (62 %), dále stavební spoření (56 %) a životní pojištění (51 %). Naopak finanční závazky mají nejčastěji podobu úvěru na bydlení (23 %), dále spotřebitelského úvěru (19 %) nebo peněžní půjčky (17 %).

Citovaný výzkum STEM byl proveden na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let ve dnech 4. až 11. ledna 2013. Respondenti byli vybráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpověděl soubor 1119 respondentů.

Vedle otázek na subjektivní hodnocení finanční situace domácnosti a důvěryhodnost bankovních institucí se STEM v lednovém výzkumu věnoval rovněž investicím, úsporám a zadluženosti českých domácností. Z vlastního vyjádření dotázaných občanů vyplývá, že téměř polovina domácností je „v plusu“, to znamená, že buď nemá žádné půjčky a přitom má úspory (25 %) nebo má více úspor než půjček (21 %). Třetina respondentů uvádí, že jejich domácnost má bilanci vyrovnanou: buď má přibližně stejně půjček jako úspor (21 %) nebo nemá ani půjčky, ani úspory (13 %). Převaha půjček se týká 15 % domácností a 5 % dotázaných uvádí, že má jen půjčky a žádné úspory.

„Když na jedné straně sečtete všechny Vaše finanční úspory a na straně druhé všechny Vaše úvěry a půjčky, řekl(a) byste, že máte celkově:“

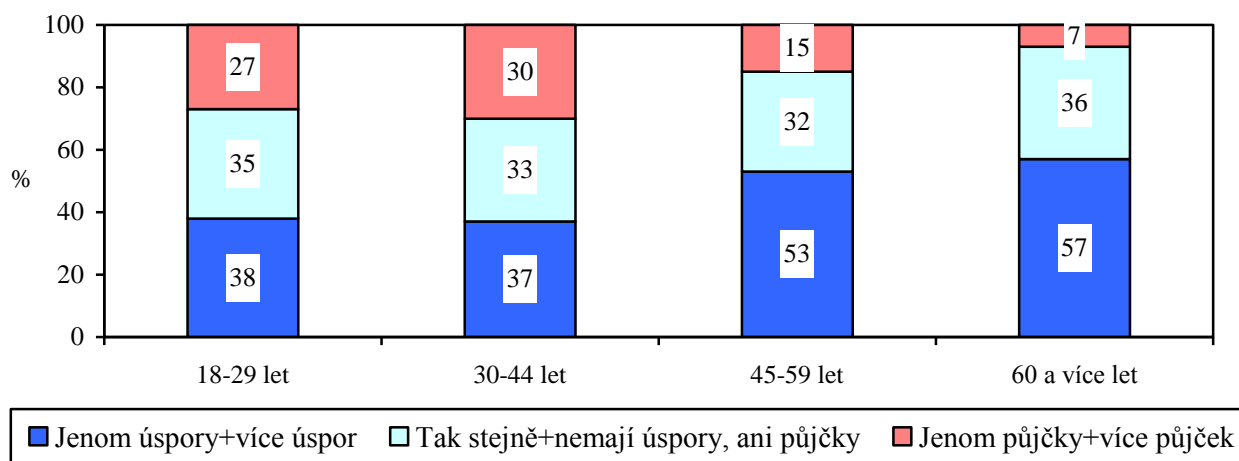

Rozložení úspor a půjček je podle očekávání významně ovlivněno životní situací respondenta, obdobím životní dráhy, životním stylem, výchozí pozicí. Vyšší míra zadluženosti je tedy charakteristická pro mladší generace, lidi s nižším vzděláním, nižším profesním statusem (dělníci), nezaměstnané osoby a ženy v domácnosti (zastoupení nezaměstnaných a žen v domácnosti v souboru dotázaných je ovšem nízké).

Mezi lidmi, kteří se považují za špatně příjmově a majetkově zajištěné, je také míra zadluženosti významně vyšší než u lidí dobře či průměrně zajištěných (orientačně můžeme uvést, že mezi lidmi, kteří se označují za v zásadě chudé, je 60 % těch, u kterých převažují půjčky nad úsporami nebo dokonce mají pouze půjčky, žádné úspory).

„Když na jedné straně sečtete všechny Vaše finanční úspory a na straně druhé všechny Vaše úvěry a půjčky, řekl(a) byste, že máte celkově:“

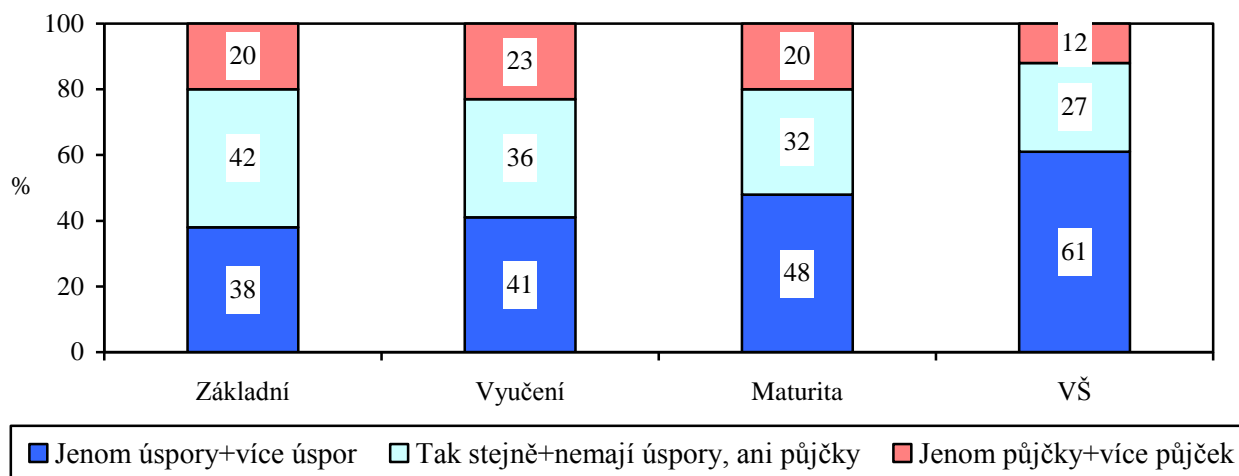
Podíl odpovědí v % podle věku

Pramen: STEM, Trendy 1/2013, 1119 respondentů starších 18 let

„Když na jedné straně sečtete všechny Vaše finanční úspory a na straně druhé všechny Vaše úvěry a půjčky, řekl(a) byste, že máte celkově:“

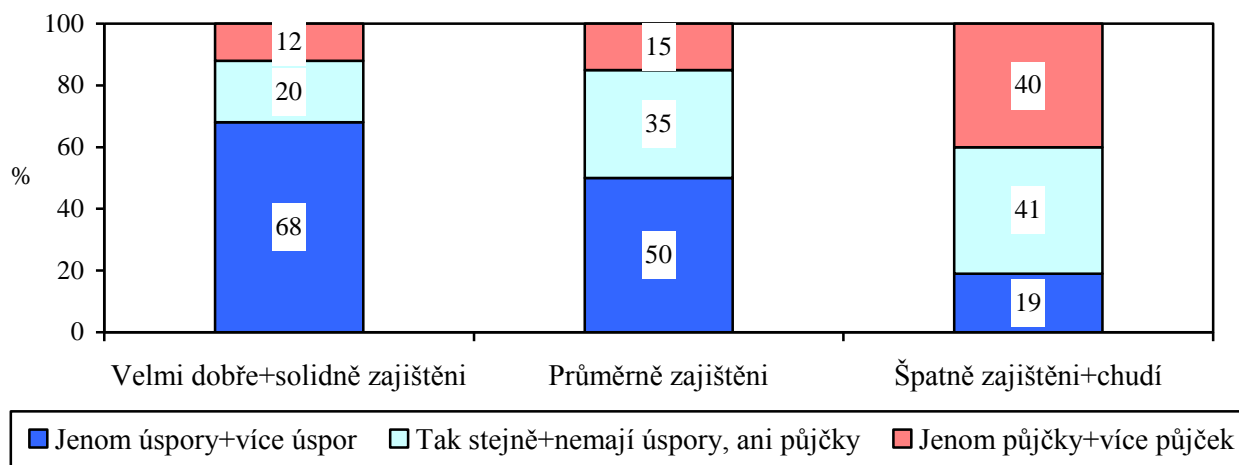
Podíl odpovědí v % podle vzdělání

Pramen: STEM, Trendy 1/2013, 1119 respondentů starších 18 let

„Když na jedné straně sečtete všechny Vaše finanční úspory a na straně druhé všechny Vaše úvěry a půjčky, řekl(a) byste, že máte celkově:“

Podíl odpovědí v % podle příjmového a majetkového zajištění domácnosti

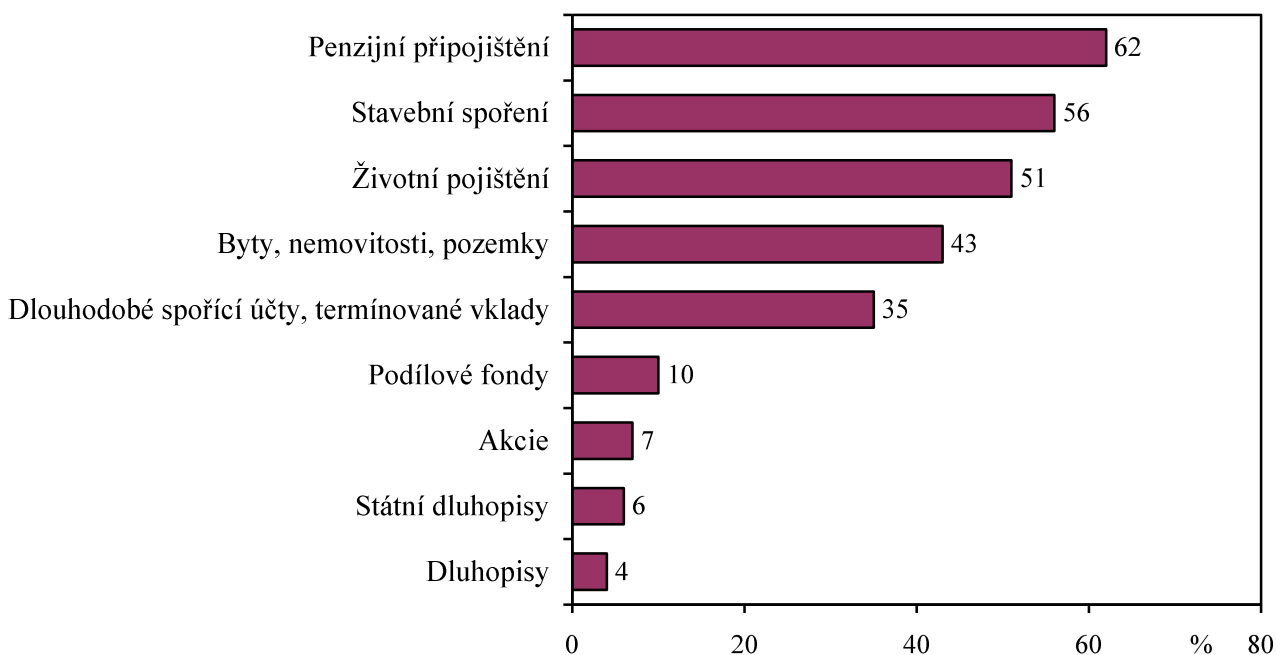

Pramen: STEM, Trendy 1/2013, 1119 respondentů starších 18 let

STEM se v průzkumu dále zajímal o konkrétní podobu investic a půjček českých domácností. Z výsledků vyplývá, že nejčastěji lidé investují především prostřednictvím penzijního připojištění (62 %), dále také do stavebního spoření (56 %) a životního pojištění (51 %). Dvě pětiny občanů uvedly, že finance investovaly do bytu, nemovitosti či pozemku. Prostřednictvím dlouhodobých spořicích účtů nebo termínovaných vkladů spoří třetina občanů. Ostatní investiční možnosti (podílové fondy, akcie, dluhopisy) již využívá minimální podíl dotázaných.

Všechny uvedené investice jsou častější u lidí se středoškolským nebo vysokoškolským vzděláním, u nichž také předpokládáme vyšší příjmy umožňující finance investovat.

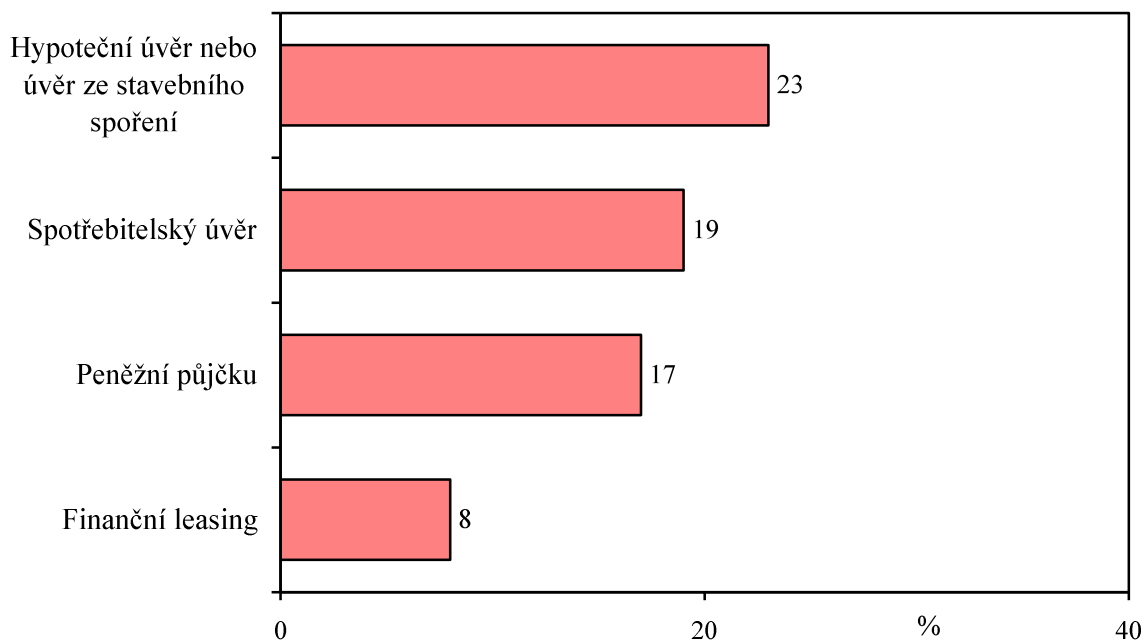
„Má v současnosti Vaše domácnost investována finanční prostředky do následujících věcí?“
(podíl odpovědí „ano“ v %)

Pramen: STEM, Trendy 1/2013, 1119 respondentů starších 18 let

Z finančních závazků občané České republiky nejčastěji splácejí hypoteční úvěr nebo úvěr ze stavebního spoření (23 %), při čemž téměř polovinu z uvedeného podílu tvoří lidé ve věku 30-44 let. Dále necelá pětina respondentů uvádí, že jejich domácnost splácí spotřebitelský úvěr (19 %) nebo peněžní půjčku (17%). Tyto úvěry či půjčky jsou častější u lidí mladších generací (18-44 let).

„Splácí v současnosti Vaše domácnost:“
(podíl odpovědí „ano“ v %)

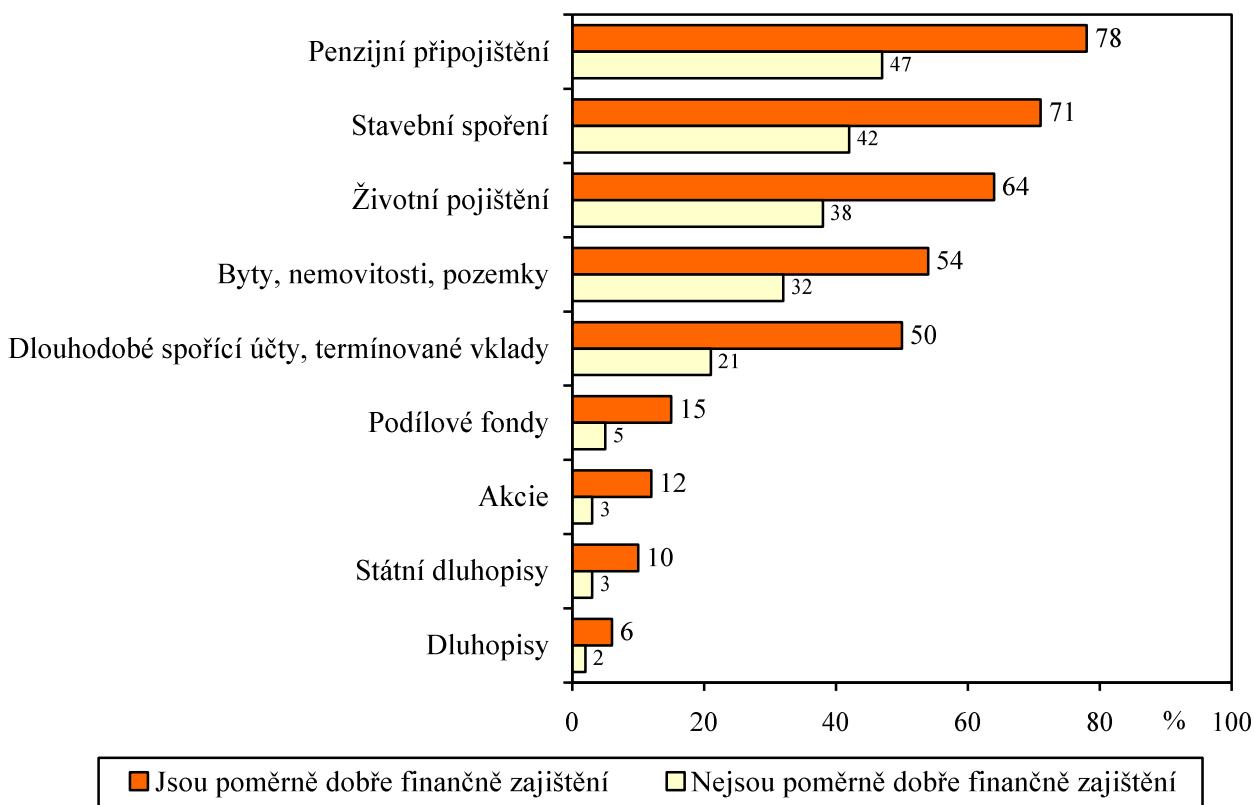
Pramen: STEM, Trendy 1/2013, 1119 respondentů starších 18 let

Investiční strategie domácností významným způsobem ovlivňuje aktuální finanční situace domácnosti. Je však třeba upozornit na skutečnost, že mezi lidmi, kteří uvádějí, že jejich domácnost není dobře finančně zajištěna, má téměř polovina penzijní připojištění, dvě pětiny stavební spoření nebo životní pojištění.

Respondenti, jejichž domácnost se během posledního roku ocitla ve velmi obtížné finanční situaci, častěji uvádějí, že mají spotřebitelský úvěr nebo peněžní půjčku.

„Má v současnosti Vaše domácnost investovány finanční prostředky do následujících věcí?“

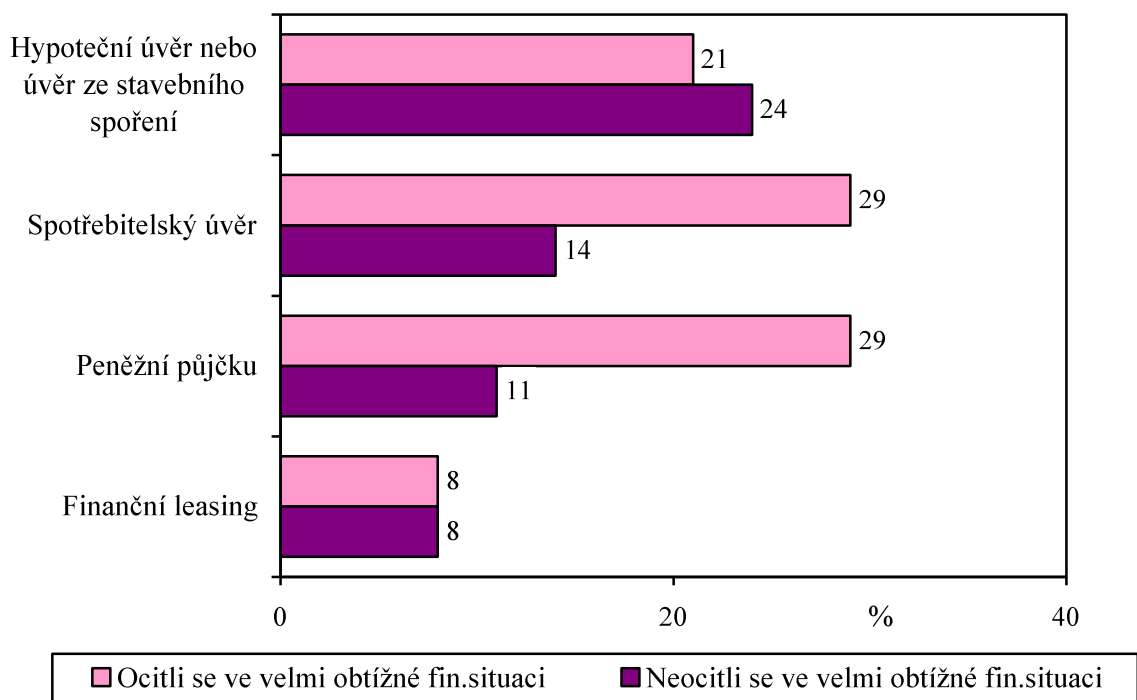
Podle finančního zajištění domácnosti (podíl odpovědí „ano“ v %)

Pramen: STEM, Trendy 1/2013, 1119 respondentů starších 18 let

„Splácí v současnosti Vaše domácnost:“

Podle situace domácnosti (podíl odpovědí „ano“ v %)

Pramen: STEM, Trendy 1/2013, 1119 respondentů starších 18 let